

Основні показники кредитних спілок-членів ВАКС у 2010 році

Таблиця 1.

Основні показники кредитних спілок-членів ВАКС (далі — КС) у 2010 році

Показники станом на кінець періоду (*) або за період (**)	Період					Темпи приросту/падіння показників у співвідношенні кв. 2010 р. до IV кв. 2009р.
	IV кв 2009р.	I кв. 2010	II кв. 2010	III кв. 2010	IV кв. 2010	
Кількість кредитних спілок-членів ВАКС (*)	164	151	151	151	151	-7,9%
Кількість фізичних осіб, які є членами КС, тис. осіб (*)	724,8	723,4	602,4	629,8	627,7	-13,4%
Кількість вкладників КС, тис. осіб (*)	32,5	31,4	33,7	35,3	31,1	-4,3%
Кількість позичальників КС, тис. осіб (*)	153,1	149,8	151,3	154,7	155,3	1,4%
Загальні активи КС млн грн (*):	772,3	764,7	808,1	861,1	874,9	13,3%
<i>Продуктивні</i>	666	658,8	697,6	750,2	755	13,4%
<i>Непродуктивні</i>	106,3	106,9	110,5	110,9	119,9	12,8%
Капітал КС, млн грн	167,1	175,4	188,6	199,9	198,4	18,7%
Загальні доходи КС, млн грн (**)	106,8	64,5	67,6	81,7	85,3	-20,1%
<i>Процентні доходи</i>	103,1	56,9	65,1	78,2	80,8	-21,6%
<i>штрафи, пеня отримані</i>	0,20	0,10	0,10	0,20	0,20	0,0%
інші непроцентні доходи	3,50	7,30	2,40	3,50	4,30	22,9%
Нерозподілений дохід КС	-6,7	1,49	4,1	-4,8	-6,6	-1,5%
Загальні витрати КС, млн грн (**):	106,9	56,5	62,5	85	87,9	-68,4%
<i>По процентах</i>	139,7	28	28,1	34,1	35	-74,9%
<i>Операційні витрати</i>	108,4	25	29,3	32,1	38	-64,9%
<i>Формування резерву покриття неповернених кредитів</i>	29,9	3	4,4	18,1	14,7	-0,5%
<i>Витрати на списання несплачених процентів за кредитами</i>	0,3	0,5	0,7	0,7	0,2	-0,3%
Кредитний оборот в КС, млн грн (**)	292	171,9	237,6	308,5	282	-3,4%
Кількість кредитів, наданих КС, тис. од. (**)	54	31,8	42,3	51,3	46,1	-14,6%
Загальний обсяг кредитного портфеля, млн грн (*)	552,6	683,7	735,7	806,4	819,2	48,2%
Загальна кількість кредитних договорів у портфелі КС, тис. од. (*)	156,4	152,7	154,4	161,9	159,4	1,9%

Загальний обсяг заборгованості за неповерненими та простроченими кредитами, млн. грн (*)	146,3	143,8	159,1	154,4	160,9	10,0%
Кількість кредитних договорів, за якими є неповернення та прострочення строків, тис. од. (*)	27,4	27,1	28,8	29,8	27,9	1,8%
Загальна вартість внесків членів КС на депозитні рахунки, млн. грн. (*)	553,9	539,7	564,9	594,4	611,9	10,5%

Станом на кінець 2010 року членами ВАКС була 151 кредитна спілка, що на 7,9 % менше порівняно з 2009 роком. Щодо зміни кількості членів в КС за 5 останніх кварталів, то її динаміка представлена на рис. 1.

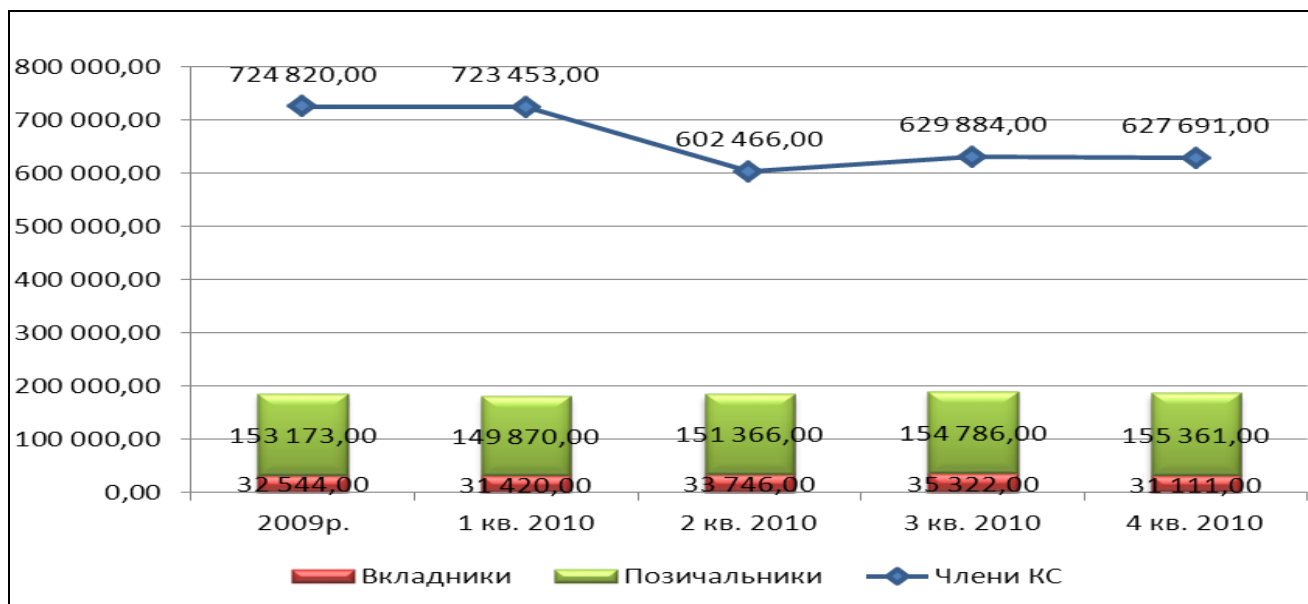

Рис. 1. Динаміка зміни кількості членів в КС (дані на кінець періоду)

Протягом 2010 року відбувалось, як виключення членів кредитних спілок, які не користувались послугами кредитної спілки, так й прийняття нових членів. Результатом цього процесу стало значне зменшення кількості членів в КС (а саме на 16,7%), яке відбулось у 2-му кварталі, що пояснюється проведенням саме у цьому періоді переважною більшістю КС річних загальних зборів. Проте у другій половині року відбулось незначне зростання кількості членів КС (приблизно на 4,2%), що свідчить про відновлення можливостей та бажання населення співпрацювати з кредитними спілками, як фінансовими установами, що задовольняють попит на фінансові ресурси, що необхідні населенню на різні цілі. Станом на 31.12.2010 року кількість членів КС становила 627,7 тис. осіб, що на 97,1 тис осіб або 13,4 % менше порівняно з аналогічним періодом 2009 року, однак в цілому по ринку кредитних спілок в Україні цей показник зменшився більш ніж на 28 відсотків (таблиця №3).

При цьому, якщо загальна кількість вкладників кредитних спілок в цілому по Україні за 2010 рік зменшилась більш ніж на 32 %, то кількість вкладників КС за аналогічний період зменшилась лише на 4,3 %, а протягом 3-х перших кварталів 2010 року цей показник мав тренд зростання.

Проте, на кінець 2010 року порівняно з 2009 роком кількість позичальників в КС зросла на 1,4 %, а в цілому на ринку кредитних спілок України кількість позичальників зменшилась за аналогічний період практично на 20 відсотків (таблиці 1 та 3).

Незважаючи на зменшення кількості членів КС на кінець 2010 року, у тому числі і вкладників, у порівнянні з аналогічним періодом 2009 року, активи та капітал кредитних спілок поступово збільшуються (рис. 2). За 2010 рік розмір активів кредитних спілок-членів ВАКС збільшився на 102,6 млн. або на 13,3%, а сума капіталів КС зросла на 31,3 млн. грн. або ж на 18,7%. Зростання активів і капіталу відбувалось поступово протягом усього року, що свідчить про стабільну роботу КС. Цікавим є порівняння динаміки змін цих показників у КС з ринком кредитних спілок України. Якщо загальні активи усіх кредитних спілок України на кінець 2010 року зменшились до 3,4 млрд. грн. або на 18,6 % у порівнянні з 2009 роком, то сума капіталів усіх кредитних спілок склала -1,12 млрд грн, або зросла на 45,9 % у порівнянні з 2009 роком. Аналіз приведених у таблиці 1 та 3 свідчить про наступну тенденцію — кредитні спілки останнім часом працювали переважно з членськими внесками, а не депозитними коштами, однак ця тенденція не була притаманна переважній більшості кредитних спілок, що входять до системи ВАКС-ПЗВ.

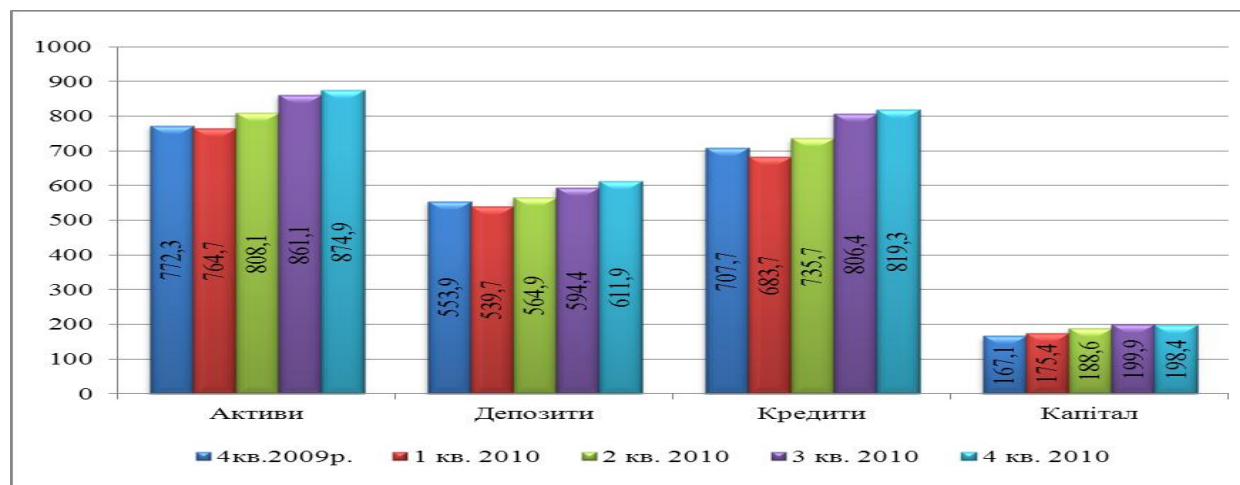

Рис. 2. Динаміка основних фінансових показників діяльності КС (млн грн — на кінець періоду)

Не дивлячись на зменшення кількості вкладників сума на депозитних рахунках КС зросла на 10,5 % порівняно з 2009 роком, при цьому середній розмір депозитного вкладу складав від 16,8 тис. грн до 19 тис. грн. В той же час за умови збільшення кількості позичальників рахунок збільшення кількості позичальників загальна сума виданих кредитів збільшилась на 19,8 %, що призвело до збільшення кредитного портфелю КС майже на 20 %. Зовсім інша тенденція прослідковується на ринку кредитних спілок України — сума внесків членів на депозитні рахунки на кінець 2010 року склала 1,95 млрд грн, що на 34,3 % менше ніж на кінець 2009 року, загальний кредитний портфель усіх кредитних спілок зменшився на 14,3 % до суми 3,35 млрд грн (табл. 3).

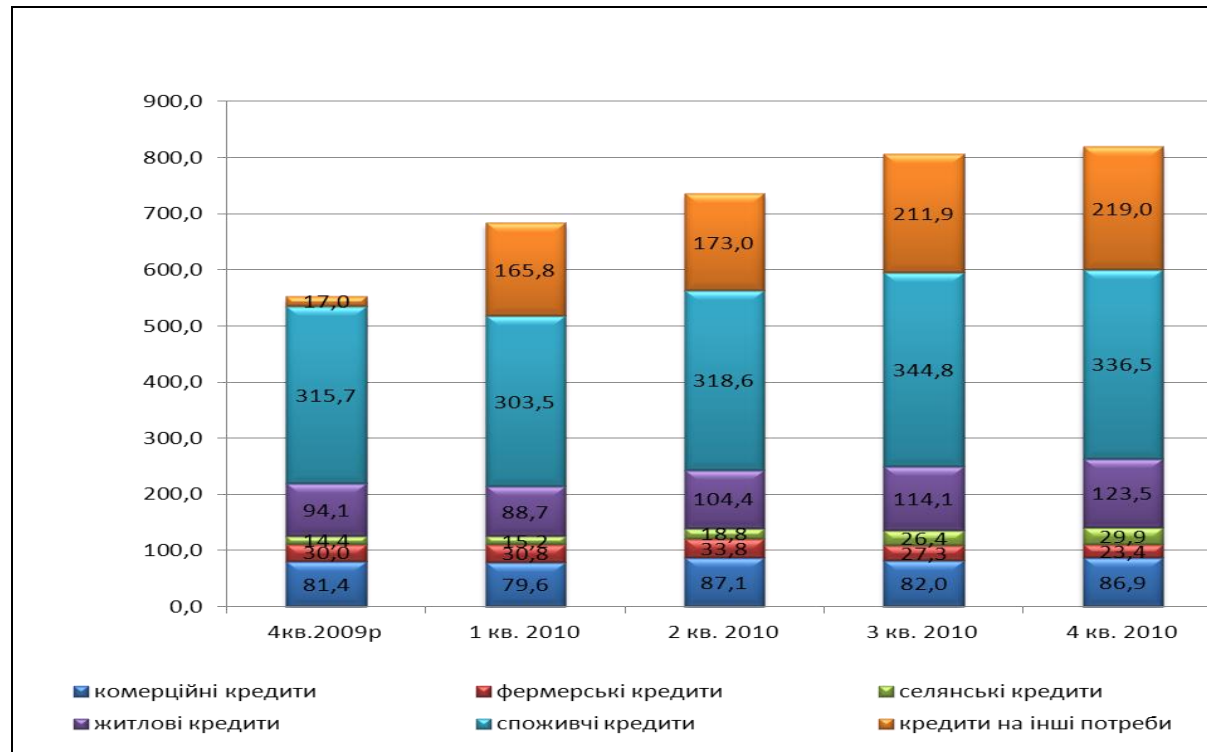

Рис. 3. Структура сукупного кредитного портфеля КС (млн — на кінець періоду)

Аналіз загального кредитного портфелю КС свідчить, що на кінець 2010 року у портфелі споживчі кредити займали — 41,1 % або 336,5млн.грн.; кредити на інші потреби - 26,7% або 219млн.грн; житлові кредити – 15,1% або 123,5млн.грн; комерційні кредити — 10,6 % або 86,9млн.грн.; селянські кредити — 3,7% або 29,9млн.грн., фермерські кредити – 2,9% або 23,4 млн. грн. Найбільші темпи приросту кредитів за 2010 рік отримано за рахунок споживчого кредитування та надання селянських кредитів. Нажаль, кредитування КС фермерських господарств у 2010 році зменшилось, хоча за різними експертними даними саме фермерські господарства потребують значних фінансових ресурсів для свого розвитку. Загалом КС надано кредитів на розвиток виробництва у 2010 році на суму більш ніж 543 млн.грн., однак портфель споживчого кредитування, житлових кредитів та кредитування на інші потреби у різні квартали 2010 року складав від 558 до 680 млн грн, тобто кредитні спілки продовжували, насамперед, задовольняти попит у фінансових ресурсах на особисті потреби членів кредитних спілок.

Загалом збільшення вартості кредитного портфеля кредитних спілок є досить позитивним явищем, однак необхідно звернути увагу на той факт, що у кредитному портфелі дуже високий відсоток складають кредити, за якими є заборгованість та прострочка повернення, а саме по кількості кредитів це 17,5 % від загальної кількості кредитів у загальному портфелі КС, а за обсягом — 19,2 %. При цьому за 2010 рік сума кредитів в кредитних спілках членах ВАКС, по яким є неповернення та заборгованість, зростає більш ніж на 10 відсотків. Наведені нижче рис. 3 та 4 характеризують склад прострочених кредитів за рівнем простроченості та дають уявлення про темпи приросту кредитного портфелю та рівня прострочених кредитів за 2010 рік.

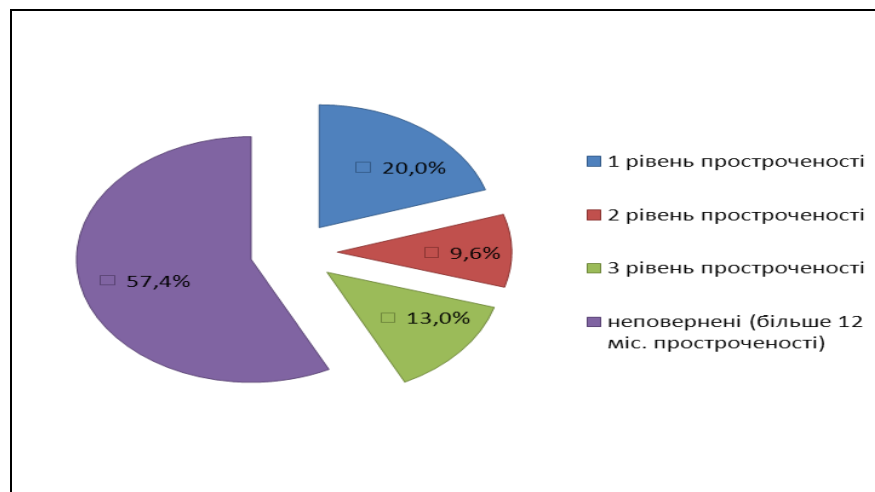

Рис.4. Структура сукупного портфеля прострочених кредитів КС станом на кінець 2010 року.

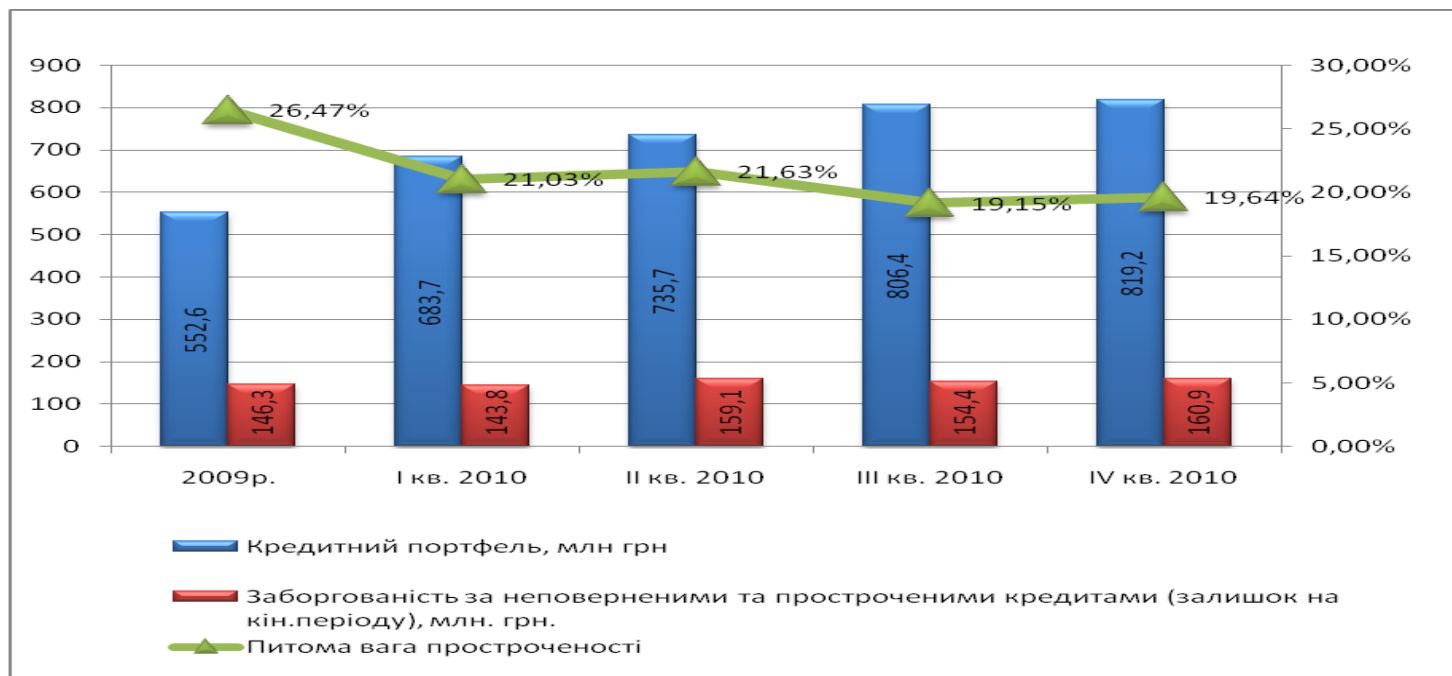

Рис.5. Динаміка зміни вартості сукупного кредитного портфелю КС та заборгованості за неповернутими та простроченими кредитами з питомою вагою прострочення.

Таблиця 2

Вартість прострочених кредитів за рівнями простроченості та неповернених кредитів (млн. грн.)

Рівні простроченості за кредитами у кредитному портфелі	2009	1 квартал 2010	2 квартал 2010	3 квартал 2010	4 квартал 2010	Динаміка 2010/2009
1 рівень	38,60	35,20	44,90	31,60	32,20	-16,58
2 рівень	19,60	17,40	17,40	19,60	15,50	-20,92
3 рівень	31,60	27,90	25,10	22,50	20,90	-33,86
Неповернені (більше 12 міс. простроченості)	56,60	63,30	71,80	80,80	92,30	63,07

Аналіз наведеної у таблицях 1,2,3 та рис. 4 та 5 інформації по простроченим та неповернутим кредитам свідчить, що у загальному кредитному портфелі КС питома вага цих кредитів складає лише 19,6 %, тоді як у загальному кредитному портфелі усіх кредитних спілок України ця цифра складає величину — 40,5 %. Однак, слід наголосити на негативній тенденції, що складається з неповернутими кредитами. Їх вартість у кредитному портфелі станом на кінець 2010 року збільшилась на 63,7 % у порівнянні з аналогічним періодом 2009 року. Крім того, у кредитних портфелях 50 КС питома вага простроченості вища ніж 19,6 % (середня по кредитному портфелю усіх членів ВАКС). З цих 50 кредитних спілок 12 мають питому вагу простроченості більш ніж 50%, а дві — КС «Требушка» та КС «Добробут» (с. Червона слобода) мають питому вагу простроченості більше 80 %, при тому більше 55% складають саме неповернуті кредити (більше 12 місяців). В той же час 42 кредитні спілки мають питому вагу простроченості меншу ніж 10 відсотків. Слід зауважити, що 21 кредитна спілка член ВАКС станом на кінець 2010 року мали недеформований РЗПВ, при цьому недеформована сума складає у КС від 2,5 млн. до 1000 грн.

У 2010 році спостерігається зростання ділової активності частини кредитних спілок-членів ВАКС, що підтверджується поступовим зростанням доходів кредитних спілок. На протязі 2-го, 3-го та 4-го кварталу доходи кредитних спілок-членів ВАКС зросли на 32,4 %. На кінець 4 кварталу 2010 року доходи КС становили 85,4 млн грн, але це все ж таки на 20 % менше порівняно з 4 кварталом 2009 року.

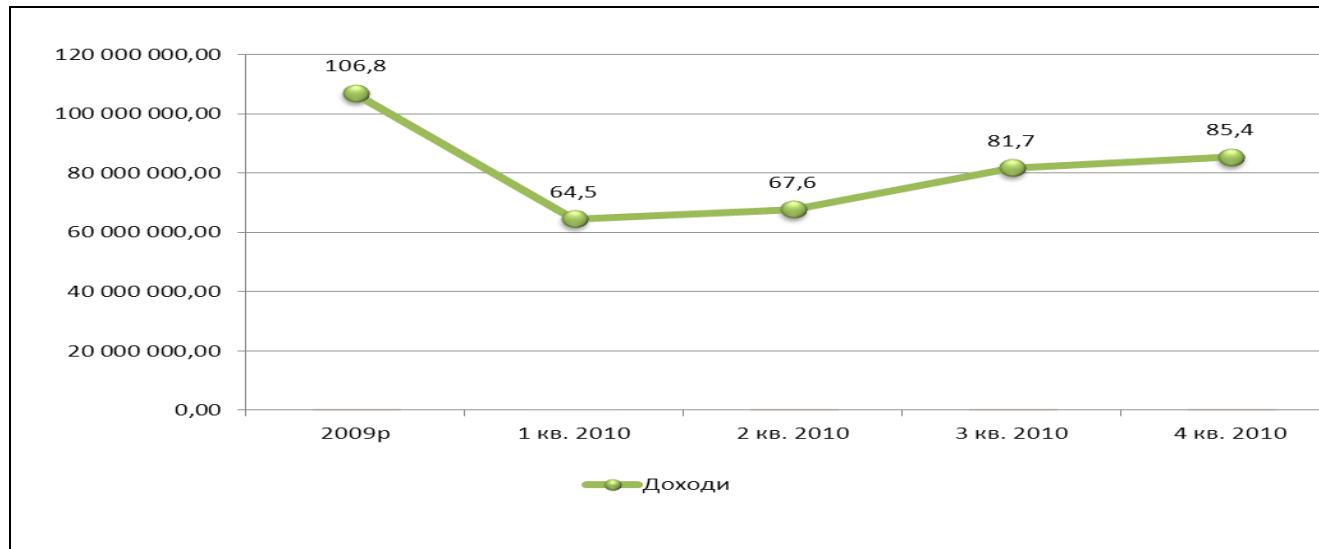
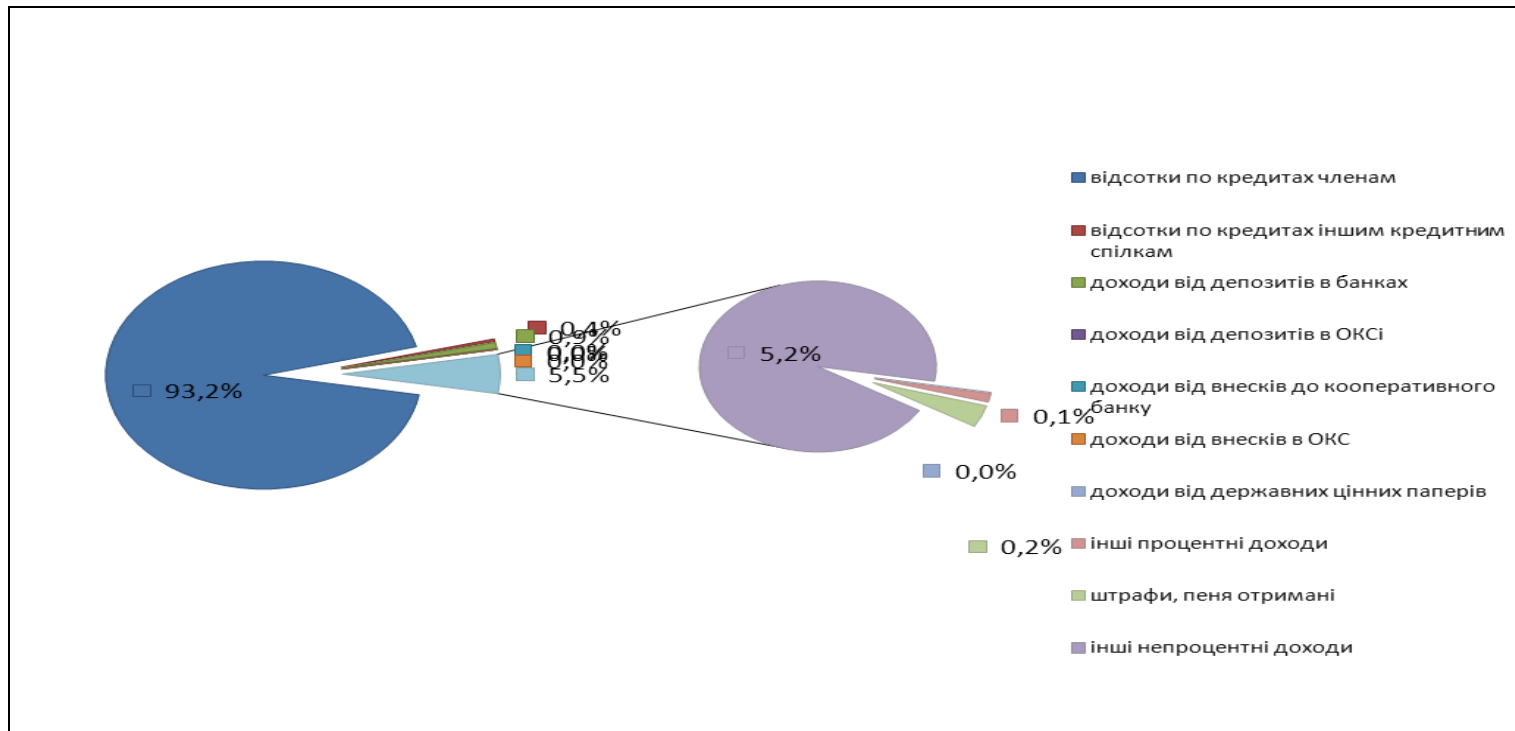

Рис. 6. Динаміка зміни доходів кредитних спілок-членів ВАКС у 2010 році (млн грн — за період)

У 4 кварталі 2010 року основну частку доходів КС отримали по відсоткам за кредитами наданими своїм членам — 93,2 %; доходи від депозитів в банках — 0,9 %; відсотки по кредитах іншим кредитним спілкам — 0,4 %, доходи від державних цінних паперів — 0 % та інші доходи, які склали — 5,5 %, а саме: інші непроцентні доходи — 5,2 %, інші процентні доходи — 0,1 %, штрафи та пеня отримані — 0,2 %.

Підсумовуючи слід зауважити, що за останній рік спостерігались позитивні тенденції у діяльності кредитних спілок-членів ВАКС. Не дивлячись на зменшення кількості членів кредитних спілок, загальна вартість депозитного і кредитного портфелів збільшилась. Постійно тенденцію до зростання отримано по загальним активам та сумах капіталів. Зростала кількість та обсяги споживчих кредитів, що свідчить про бажання кредитних спілок співпрацювати з населенням, виходячи в першу чергу з їх потреб. Однак, вагому частку кредитного портфеля займають кредити на підприємницькі потреби, що свідчить про сприяння кредитних спілок розвитку підприємницької діяльності.

Показники станом на кінець періоду	Загалом по усіх кредитних спілках, внесених до Державного реєстру			Кредитних спілок, які є членами ВАКС			Питома вага ВАКС/України	
	2009	2010	Темпи приросту, % 2010/2009	2009	2010	Темпи приросту, % 2010/2009	2009	2010
Кількість зареєстрованих кредитних спілок	755	659	-12,7%	164	151	-7,9%	21,7%	22,9%

Кількість членів кредитних спілок (тис.осіб)	2190,3	1570,3	-28,3%	724,8	627,7	-13,40%	33,09%	40,0%
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках на кінець періоду(тис. осіб)	117,0	78,9	-32,6%	32,5	31,1	-4,31%	27,78%	39,4%
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори (тис. осіб)	423,6	343,0	-19,03%	153,1	155,3	1,44%	36,14%	45,3%
Загальні активи (млн. грн.)	4218,0	3432,2	-18,6%	772,3	874,9	13,28%	18,31%	25,5%
Кредитний портфель КС (млн. грн.)	3909,1	3349,5	-14,3%	707,6	819,2	16%	18,1%	24,5%
Заборгованість за простроченими та неповернутими кредитами, млнн.грн.	1 117,9	1357,5	17,8%	146,3	160,9	10,0	13,1%	11,8%
Сума внесків членів КС на депозитні рахунки (млн. грн.)	2959,3	1945,0	-34,3%	553,9	611,9	10,47%	18,72%	31,5%
Капітал (млн. грн.)	765,8	1117,3	45,9%	167,1	198,4	18,7%	21,8%	17,8%